

SZAKMAI TÁJÉKOZTATÁS

VAS VÁRMEGYEI AZBESZTTARTALMÚ ÚTBURKOLATI KÖZET Az azbeszttartalmú közúzalék eltávolításának jogi és munkavédelmi feltételei

Budapest, 2026. 05. 04.

A szakmai tájékoztatást készítette:

Fodor Csaba László
ügyvezető, Magyar Azbeszt- és Kármentesítő Szövetség
Dantesz Attila környezetvédelmi szakértő
titkár, Magyar Azbeszt- és Kármentesítő Szövetség
Dr. habil. Ágoston Csaba környezetvédelmi szakértő
megbízott szakértő

A MAGYAR AZBESZT- ÉS KÁRMENTESÍTŐ SZÖVETSÉG SZAKMAI SZEREPE

A Magyar Azbeszt- és Kármentesítő Szövetség az azbeszttel összefüggő egészségügyi, környezeti és szakmai kockázatok feltárása, kezelése és megelőzése érdekében jött létre. Célja, hogy szakmai érdekképviseleti és koordinációs szerepet töltsön be az azbeszttartalmú anyagok azonosításával, vizsgálatával, kockázatértékelésével, szakszerű eltávolításával, ártalmatlanításával, valamint a lakosság hiteles tájékoztatásával kapcsolatos ügyekben.

A Szövetség szoros szakmai kapcsolatban áll olyan hazai vállalkozásokkal és szakmai szereplőkkel, amelyek több évtizedes tapasztalattal, jelentős referenciákkal és magas színvonalú szakmai tudással rendelkeznek az azbeszttel kapcsolatos feladatok területén, ideértve különösen az azbesztfelmérést, az anyag- és levegővizsgálatokat, a kockázatértékelést, valamint az azbesztmentesítési és kármentesítési munkákat.

ELŐZMÉNYEK

A Szombathely Oladi platón feltárt azbeszttartalmú útburkolati közúzalék ügye egy helyi lakókörnyezeti problémából rövid idő alatt országos jelentőségű környezet-egészségügyi kérdéssé vált. A Vas Vármegyei Kormányhivatal megbízásából elvégzett anyag- és levegővizsgálatok igazolták, hogy a vizsgált területen az útburkolati közetanyag azbeszttet tartalmaz. Az úthasználat és erózió hatására az azbesztrostok felszabadultak, melynek hatására a környezeti levegő azbesztrost koncentrációja a mérések időpontjában az egészségügyi határérték sokszorososa volt.

Az eset nyomán Szombathelyen azonnali kockázatcsökkentő intézkedések indultak, majd a probléma más Vas vármegyei és nyugat-magyarországi településeken is vizsgálatokat, bejelentéseket és hatósági intézkedéseket váltott ki.

Jelenleg mintegy 30–40 település vonatkozásában van folyamatban útburkolati kőzetanyagok azbeszttartalmának vizsgálata, önkormányzatoktól, gazdálkodó szervezetektől, intézményektől és magánszemélyektől érkezett megrendelések alapján.

A Kormány 2026. április 30-án külön határozatban rendelte el az érintett területek országos felmérését, a szükséges beavatkozások előkészítését, valamint az azbeszttartalmú kőzet eredetének és forgalmazási láncának feltárását.

A jelenlegi helyzet olyan összetett környezet-egészségügyi és szakmai probléma, amely átlátható vizsgálati folyamatot, egységes szakmai szemléletet, megfelelő hatósági és lakossági kommunikációt, valamint felelős kockázatkezelést igényel. A Szövetség ezért fontosnak tartja, hogy az ügyben rendelkezésre álló szakmai információk közérthető, tényszerű és felelős módon jussanak el az érintettekhez és a nyilvánossághoz.

A LEFEDÉS SZEREPE ÉS KORLÁTAI A KÁRENYHÍTÉSBEN

A Magyar Azbeszt- és Kármentesítő Szövetség álláspontja szerint a porlódó azbeszttartalmú kőanyag lefedése kizárólag kárenyhítési intézkedésnek tekinthető, nem pedig végleges megoldásnak. A lefedéssel a probléma nem szűnik meg, csupán elfedődik, ugyanis az azbeszttartalmú kőzúzalék a burkolat alatt változatlanul jelen marad, és bármely, az útburkolatot megbontó esemény – legyen az természetes elhasználódásból eredő kátyúsodás, vagy tervezett, illetve vészhelyzeti közmű-átalakítás, csőtörés, vízvezetékcsere igénylő beavatkozás – ismét felszínre hozhatja a veszélyes anyagot.

Különösen aggasztó a generációs kockázat szempontja: Ha az azbeszttartalmú kőzet a helyén marad, a jövő generációja olyan örökölt veszélyforrással szembesül, amelynek létezéséről az idő múlásával egyre kevesebben tudnak. A lefedett, de el nem távolított azbeszttartalmú anyag „látens környezeti időzített bomba” szerepét tölti be. A jelenlegi kockázatot csökkenti ugyan, de a tényleges kockázatmentesítést a jövőre terheli át, miközben az emlékezeti és dokumentációs folytonosság kérdésesen garantálható.

A Szövetség ezért hangsúlyozza, hogy a teljes és szakszerű eltávolítás az egyetlen olyan beavatkozás, amely valódi és tartós megoldást jelent – mind a jelenlegi lakók, mind a jövőbeli generációk egészségvédelme szempontjából. A lefedés elfogadása végleges megoldásként szakmailag nem indokolható, és ellentétes az azbesztre vonatkozó uniós és hazai szabályozás alapelveivel.

A jelen tájékoztató célja, hogy információt adjon az azbeszttartalmú útburkolati kőzetanyag eltávolításának legfontosabb szakmai és jogi kérdéseiről, különös tekintettel az azbesztmentesítés biztonságos, ellenőrzött és jogszabályoknak megfelelő végrehajtására.

A tájékoztató nem foglalkozik az azbesztmentesítés gazdasági, finanszírozási és költségviselési megoldásaival, továbbá nem tér ki részletesen a közterületeken található, nagy mennyiségű kőzetanyag mentesítésének összetett műszaki feltételeire. A közleményben megfogalmazott szakmai, műszaki és jogi alapkövetelmények ugyanakkor alapvetően ezekre a nagy volumenű mentesítési feladatokra is irányadók.

AZ AZBESZTTARTALMÚ ÚTBURKOLATI KŐZETANYAG ELTÁVOLÍTÁSA

A Vas Vármegyei Kormányhivatal lakossági tájékoztatója hangsúlyozza, hogy magánterületi felhasználás esetén a tulajdonos mintavételt és laboratóriumi vizsgálatot végeztethet. Amennyiben a bevizsgálás eredménye alapján az anyag azbeszttartalmú építőanyag veszélyes hulladéknak minősül, amely engedéllyel rendelkező átvevőhelyen adható le.

MIT TEHETÜNK, AMENNYIBEN AZBESZTTARTALMÚ A KŐZET?

A tájékoztató kifejezetten azt rögzíti, hogy a hulladékkezelő telephelyére a lakosság is elszállíthatja ártalmatlanításra vagy kezelésre a hulladékot, amennyiben gondoskodik arról, hogy a szállítás során az anyag ne juthasson ki a környezetbe. A tájékoztatás ugyanakkor nem határozza meg egyértelműen, hogy a saját tulajdonú területen található azbeszttartalmú kőzetanyag felszedését - vagyis a kármentesítési tevékenység első lépését - ki és milyen szakmai feltételek mellett végezheti el, a megfogalmazásból azonban olyan értelmezés is következhet, hogy a lakossági elszállítást megelőző felszedést a tulajdonos maga is elvégezheti.

Miért veszélyes? Az azbeszt kockázatai:

Az érintett kőzetben található amfibol típusú azbeszt a legveszélyesebb besorolású azbeszt-változatok közé tartozik. Bolygatás, járműforgalom, mechanikai igénybevétel vagy akár szélerozió hatására a rostok kiszabadulnak és levegőbe jutnak. A belélegzett azbesztrostok súlyos, évtizedekkel később jelentkező betegségeket okozhatnak:

- Azbesztózis (tüdőszövet-hegesedés)
- Mesothelioma (mellhártya-daganat, szinte kizárólag azbeszthatásra alakul ki)
- Tüdőrák

A kőzetanyag bolygatása, felszedése, mozgatása és rakodása megfelelő védőfelszerelés és szakmai kontroll nélkül fokozott por- és rostképződési kockázattal jár.

- Nem teljesíti a jogszabályi és munkavédelmi követelményeket
- Növeli a környezeti szennyeződés kiterjedését
- Közvetlen egészségkárosodást okozhat a beavatkozást végzőknek és a környezetükben tartózkodóknak

Az azbeszttartalmú útburkolati kőzetanyag eltávolítása a Szövetség szakmai álláspontja szerint azbesztmentesítési tevékenységnek minősül, amely szervezett munkavégzés keretében a 1993. évi XCIII. törvény alapján munkavédelmi hatósági engedélyhez kötött. Az engedélyezés részletes feltételeit és követelményeit pedig a 40/2025. (XII. 19.) NGM rendelet rögzíti. Ilyen tevékenységet kizárólag olyan szakcég végezhet, amely az engedélyezési eljárásban igazolni tudja, hogy rendelkezik az azbeszttel kapcsolatos munkavégzéshez szükséges szakmai, munkavédelmi és technológiai feltételekkel.

Az azbesztmentesítést irányító és végrehajtó személyeknek speciális szakmai ismeretekkel, megfelelő gyakorlattal, dokumentált oktatással, a szükséges védőeszközökkel, technológiai háttérrel, dekontaminációs feltételekkel és megfelelő veszélyes hulladék szállítási megoldásokkal kell rendelkezniük. Ezek hiányában az azbeszttartalmú kőzetanyag eltávolítása nem végezhető biztonságosan és jogszerűen.

A lakosság általi eltávolítás nem tekinthető elfogadható megoldásnak. A kőzetanyag bolygatása, felszedése, mozgatása és rakodása por- és azbesztrost képződési kockázattal járhat, amely megfelelő szakmai feltételek hiányában fokozott környezet-egészségügyi kockázatot jelenthet. A lakosság által végzett eltávolítás nem biztosítja az azbesztmentesítésre vonatkozó jogszabályi, munkavédelmi és technológiai követelmények teljesítését, ezért az ilyen tevékenység szakmailag és jogszabályi szempontból sem támogatható.

Javasolt mind a közterületeken, mind a magántulajdonú ingatlanokon található azbeszttartalmú kőzetanyag eltávolítására olyan szakcég megbízása, amely rendelkezik az azbesztmentesítés biztonságos és jogszerű elvégzéséhez szükséges szakmai felkészültséggel, technológiai háttérrel és munkavédelmi feltételekkel.

LAKÓKÖRNYEZETI KOCKÁZATOK ÉS A BELSŐ TEREK MENTESÍTÉSE

A helyzet nemcsak az útburkolatok kezelését teszi szükségessé, hanem az érintett ingatlanok belső tereinek célzott vizsgálatát is – különösen ott, ahol:

- Közvetlen lakókörnyezeti érintettség állt fenn (pl. udvar, kert, bejáró)
- Járműforgalom, szél általi behordás vagy porzás révén azbesztrostok kerülhettek a lakótérbe
- Gyermekes rendszeresen tartózkodtak a szennyezett területen

Indokolt intézkedések a lakókörnyezetben:

- Beltéri levegő- és felületvizsgálat elektronmikroszkópos módszerrel
- Szennyezett felületek és anyagok elkülönítése és veszélyeshulladék-kezelési szabályok szerinti eltávolítása
- Dekontaminációs intézkedések a hatóság által jóváhagyott protokoll szerint
- Mentés utáni ellenőrző mérések – a terület csak igazolt tisztasági szint felett adható vissza

rendeltetésszerű használatra

A lakókörnyezetben az azbeszt visszamaradása nem tekinthető elfogadhatónak; a cél annak biztosítása, hogy sem por, sem rost formájában ne maradjon olyan anyag, amely a jövőben újabb expozíció forrásává válhat.

Szövetség tagcége azbesztvizsgálatok elvégzésére:

- **KÖR-KER Kft.** (<https://kor-ker.hu/>)

Szövetség tagcégei azbesztmentesítés elvégzésére:

- **Magyar Tűzvédelem és Kármentesítő Zrt.** (<https://www.magartuzvedelemzrt.hu/>)
- **Vidra Kft.** (<https://www.vidra.hu/>)
- **VS Construction Kft.** (<https://www.vsconstruction.hu/index.php/hu/>)
- **KÖR-KER Kft.** (<https://kor-ker.hu/>)